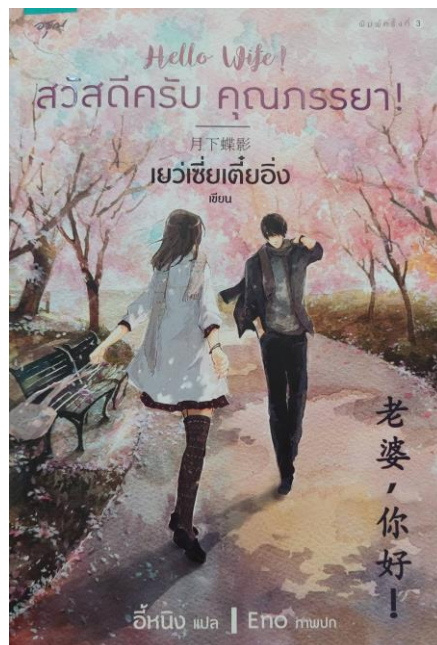

บทความปริทัศน์ (Review article)

สวัสดีครับ คุณภรรยา : การแทรกแนวคิดผ่านนวนิยายแปลสมัยใหม่ของจีน

สุกัญญาโสกี ใจกล้า^{1*}

Sukunyasopee Chaiklam^{1*}

ชื่อหนังสือ สวัสดีครับ คุณภรรยา!

ชื่อผู้แต่ง เยว่เซี่ยเตียอิ่ง

จำนวนหน้า 333 หน้า

สำนักพิมพ์ อรุณ

ปีที่พิมพ์ 2563

ครั้งที่พิมพ์ 3

ราคา 315 บาท

^{1*}สาขาวิชาภาษาไทย คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม

Thai Language Program, Faculty of Humanities and Social Sciences, Rajabhat Pibulsongkram University

*Corresponding author; email: sukunyasopee@gmail.com

นวนิยายแปลของจีนปรากฏในประเทศไทยมาตั้งแต่สมัยรัชกาลที่ 1 โดยทรงโปรดเกล้าฯ ให้แปล “หนังสือพงศาวดารจีนเป็นภาษาไทย 2 เรื่อง คือ เรื่องไซฮั่นเรื่อง 1 กับเรื่องสามก๊กเรื่อง 1” (ตำนานหนังสือสามก๊ก อ้างถึงใน วินัย สุภิส, 2553, น. 218) ทำให้คนไทยได้รู้จักกับนวนิยายจีนนับตั้งแต่นั้นมาจนถึงปัจจุบัน และอาจกล่าวได้ว่านวนิยายแปลจีนที่แพร่หลายอยู่ในปัจจุบัน นั้นมีจำนวนมาก เปรียบเสมือนเป็นกลยุทธ์ในการประชาสัมพันธ์ประเทศจีนให้นานาชาติได้รู้จักผ่านนวนิยายหรือวรรณกรรมประเภทอื่น ๆ เช่น ภาพยนตร์หรือซีรีส์ อันเป็นการเผยแพร่วัฒนธรรม การดำเนินชีวิต หรือแม้กระทั่งความคิดของเจ้าของผลงาน

ในช่วงระยะเวลาสิบปีที่ผ่านมา ซีรีส์จีนเริ่มเป็นที่กล่าวขานในหมู่ผู้ชมชาวไทยเหมือนที่ซีรีส์เกาหลีได้ดึงดูดกระแสเกาหลีนิยม จนทำให้ธุรกิจความงามและแฟชั่นของเกาหลีมีการเติบโตขึ้นถึง 75.40 % การท่องเที่ยว 33.30 % และอาหาร 31.80 % (เจาะลึกซีรีส์จีน วัฒนธรรมสัมพันธ์ไทย-จีนด้วยแว่นทฤษฎี Cultural Soft Power, 2565) จึงไม่น่าแปลกใจที่ประเทศจีนจะใช้กลยุทธ์เช่นเดียวกับเกาหลีได้ จนสามารถค้นหาคำว่า นวนิยายแปลจีน ได้ถึง 11,800,000 รายการ ใน 0.49 วินาที แสดงให้เห็นกระแสความนิยมในการอ่านนวนิยายแปลของจีนที่มีอยู่ขณะนี้

เยว่เซี่ยเตียอิ่ง ผู้เจ้าของผลงาน สวัสดิ์ศรีรับ คุณภรรยา เล่มนี้ เป็นนักเขียนนิยายชื่อดังที่ค่อนข้างเป็นที่รู้จักอย่างมากในประเทศไทย ผลงานของเธอถูกนำมาแปลเป็นภาษาไทยและตีพิมพ์เป็นจำนวนมาก จนทำให้มีแฟนคลับชาวไทยเพิ่มมากขึ้นเรื่อย ๆ โดยเอกลักษณ์ของงานเขียน เยว่เซี่ยเตียอิ่ง คือ เป็นงานที่อ่านง่ายแต่ไม่น่าเบื่อ มีทั้งแนวย้อนยุคและแนวปัจจุบัน ส่วนใหญ่จะเขียนโรแมนติกคอมเมดี้เป็นหลัก ซึ่งแทบทุกเรื่องคาแรคเตอร์ตัวละครหลักจะมีความน่าสนใจ และมักจะมีจุดเด่นให้คนจดจำ เช่น นางเอกจากเรื่อง ข้าก็เป็นสตรีเช่นนี้ นางเอกจากเรื่อง สวัสดิ์ศรีรับคุณภรรยา เป็นต้น (Amarinbooks Team, 2563)

นวนิยายสะท้อนปัญหาในระดับชาติ

นวนิยายเรื่องนี้เป็นเรื่องราวของหญิงสาวคนหนึ่งทำงานในออฟฟิศ ชื่อว่า “ซูเล่อ” ที่วันหนึ่งเธอถูกขโมยแผนงานทำให้เธอตัดสินใจลาออกจากงาน และกลับบ้านมาเจอว่าที่สามีกำลังพลอดรักอยู่กับเพื่อนของเธอ จวงเจ๋และหลินฉีตกใจที่ซูเล่อเดินทางกลับมาพบเหตุการณ์นี้ แต่ ซูเล่อก็แสดงความเข้มแข็งออกไปด้วยการตัดสินใจเลิกกับจวงเจ๋และออกจากบ้านหลังนี้ไปพักอยู่กับเพื่อนสนิทคนหนึ่ง จุดเริ่มต้นนวนิยายเรื่องนี้แสดงเหตุการณ์การนอกใจของผู้ชายคนหนึ่งที่คุณเขียนใช้ประเด็นนี้ในการสอดแทรกค่านิยมเกี่ยวกับการนอกใจไว้หลายครั้ง อาทิ การแสดง

ความคิดของชูเล่อ หลังจากที่ถูกเจ๋อฮั่นชวนให้เธอยังคงคบกับเขาเหมือนเดิม จากบทบรรยายว่า “ชูเล่อมีหน้าตาดี ไม่รู้จริง ๆ ว่าผู้หญิงคนหนึ่งต้องมีหัวใจต่างขนาดไหน ถึงมองว่าเป็นกิ๊กกับแฟนชาวบ้านเป็นเรื่องน่าภูมิใจ แล้วก็รู้ว่าหน้าตาของผู้ชายคนหนึ่งต้องหนาแค่ไหน ถึงตีหน้าชื่อในเวลาแบบนี้ได้” (เยว่, 2563, น. 4) อันเป็นการแสดงออกให้เห็นว่าตัวเอกไม่ได้มีความคิดในทางสนับสนุนการนอกใจ อีกทั้งยังมีบทสนทนาที่ประนามการนอกใจอีกหลายครั้ง เช่น การพูดถึงหลินฉี ในงานเลี้ยงรุ่นมหาวิทยาลัย โดยบทสนทนากล่าวว่า ““เป็นมือที่สามยังชูคอได้ขนาดนี้” หลี่เชวียนหร่านนี้หน้าตาด้วยความรังเกียจ ไม่อยากเห็นท่าทางได้ใจของหลินฉี เธอหันไปยึดส้มผลหนึ่งใส่มือชูเล่อ” (เยว่, 2563, น. 20) ซึ่งการนอกใจนี้เป็นปัญหาระดับชาติที่รัฐบาลจีนต้องออกมาควบคุมดูแล ดังที่เห็นได้จากบทความเรื่อง ทำไมการ ‘นอกใจ’ จึงกลายเป็นปัญหาระดับชาติของจีน? จน ‘รัฐบาล’ ต้องควบคุม! ที่กล่าวไว้ว่า ในประเทศจีนมีปัญหาเรื่องการ “นอกใจ” ไม่น้อยเช่นกัน โดยเฉพาะในช่วง 10-20 ปีมานี้ ดังที่เราเคยได้เห็นคลิปหรือข่าวจากประเทศจีนในหน้าสื่อไทย อันมีเนื้อหาตบตีแย่งชิงทำร้ายร่างกายกันระหว่างภรรยาหลวงและภรยาน้อย ถือเป็นไวรัล-กระแสสังคมที่เกิดขึ้นบ่อยครั้งในช่วงสังคมออนไลน์ในช่วง 5 ปีก่อนหน้านี้ ก่อนที่ “รัฐบาลจีน” จะสั่งไปที่แต่ละแพลตฟอร์มให้แบนเนื้อหาเหล่านี้เสียเนื่องจากทำให้เกิดความวุ่นวายและสร้างบรรยากาศที่เป็นตัวอย่างไม่เหมาะสมในสังคมจีน โดยเฉพาะอย่างยิ่งเป็นตัวอย่างไม่ดีให้แก่คนรุ่นใหม่ ที่จะป็นอนาคตของชาติ (ภากร กัทชลี, 2564) ในนวนิยายจึงมีการแสดงทัศนคติของคนทั่วไปที่มีต่อพฤติกรรมการนอกใจอย่างตรงไปตรงมา ทั้งการแสดงออกทางวาจาและความคิด ดังเช่นการบรรยายตอนหนึ่งว่า “พอได้ยินชูเล่อพูดอย่างนี้ ต่างก็หันไปมองหลินฉีกับเจ๋อฮั่น แสดงท่าทีอยากรู้อยากเห็นต่อหญิงมือที่สามและชายคบซ้อน ถึงอย่างไรยุคสมัยนี้คนที่ป็นมือที่สามยอมเป็นฝ่ายถูกตำมากกว่า โลกแห่งความจริงไม่ได้เหมือนในละครของฉงหยงเหยา ไม่มีพรอกรักแท้ชนะทุกสิ่ง” (เยว่, 2563, น. 7)

ส่วนตัวอย่างการแสดงออกทางวาจาท่อพฤติกรรมการนอกใจ ในนวนิยายเรื่องนี้ได้แสดงออกหลายครั้ง เป็นการย้าให้ผู้่านเข้าใจว่าพฤติกรรมนี้เป็นการกระทำที่น่าละอายเมื่อกระทำแล้วจะต้องโดนประนามจากสังคม อาจจะถูกเรียกด้วยคำที่หยาบคาย ดังบทสนทนาของเพื่อนกับชูเล่อว่า “นางร้านหลินฉีนี่อีกแล้ว” เฉินเยว่โมโหจนลุกขึ้นมานั่ง “ทำไมเธอไม่ตบไอ้อีหมา ๆ * นี่ไปสักสองฉาดนะ คิดว่าเล่น ๆ เหรอ!” (*โก่วหนานหนี่ว เป็นคำคำที่ใช้ตำชายหญิงที่มีความสัมพันธ์ฉันทู้สาว) (เยว่, 2563, น. 7) หรือแม้แต่กระทั่งจะกล่าวถึงความสัมพันธ์แบบชู้นี้ว่า “คนหนึ่งที่ไอโซเซเพล อีกคนก็เป็นมือที่สาม เหมาะกันอย่างกับผีเน่ากับโลงศพ” (เยว่, 2563, น. 13) และ “งานเลี้ยงรุ่นวันนี้ อากาศดีจนชูเล่อหาข้ออ้างไม่ไปร่วมงาน

ไม่ได้ เธอรู้สึกมีกลางสังหรณ์ไม่ว่าคู่ชู้สนั้นขลิสนธิ จวงเว่ยต้องมางานด้วยกันแน่นอน” (เยว่, 2563, น. 16)

ผู้หญิงต้องรักศักดิ์ศรีของตนเอง

นอกจากค่านิยมเกี่ยวกับพฤติกรรมภายนอกใจแล้ว ผู้แต่งยังสอดแทรกค่านิยมที่เกี่ยวข้องกับการรักศักดิ์ศรีของผู้หญิงเข้ามามากมาย นับตั้งแต่การที่ผู้หญิงจะต้องรู้จักพึ่งพาตัวเอง รู้จักทำงานนอกบ้านเพื่อหาเงินเอง และรู้จักรักศักดิ์ศรี ไม่มีความคิดไปยึดติดกับเพศชาย โดยแสดงออกตั้งแต่การตัดสินใจของซูเล่อที่ตัดสินใจเลิกกับจวงเจ่ย และยังบอกกับเพื่อนสนิทว่า “คุณนายแม่บ้านฉันบอกว่าถ้าผู้หญิงจะเป็นจะตายเพราะผู้ชายคนเดียวแบบนั้นชีวิตนี้ก็ไร้ค่า” พร้อมกับยั่วว่า “เธอไม่ต้องเป็นห่วงนะ ก็แค่ผู้ชายคนเดียว ซูเล่อคนนี้ไม่ถึงกับขาดจวงเจ่ยแล้ว จะอยู่ไม่ได้ สิ่งที่ฉันจะทำคือต้องมีชีวิตที่ดีกว่าเดิม” (เยว่, 2563, น. 15) แม้แต่เหตุการณ์ที่เธอเจอกับหลินฉี ซึ่งเป็นตัวการทำให้เลิกกับจวงเจ่ย เธอกลับพูดกับหลินฉีด้วยทัศนคติที่เป็นบวกว่า “ฉันยังมีอะไรอีกมากมายที่ยากจะทำ ทำไมจะต้องละล้าละลังเพื่อผู้ชายคนเดียว ขายหน้าตัวเองเปล่า ๆ ฉันต้องชอบใจเธอด้วยซ้ำ อย่างน้อยก็ไม่ต้องรอไปจนหลังแต่งงานค่อยมารู้ว่าจวงเจ่ยเป็นผู้ชายแบบนี้” (เยว่, 2563, น. 25) แสดงให้เห็นว่าผู้แต่งต้องการสอดแทรกค่านิยมในการรักศักดิ์ศรีของผู้หญิงลงไป เพราะแม้กระทั่งบทสนทนาที่ซูเล่อพูดกับจวงเว่ยเมื่อพบกันภายหลัง เธอก็ยังกล่าวอย่างมั่นใจว่า “ตอนที่นายออกกับผู้หญิงคนอื่น เราก็ขาดกันแล้ว นิสยฉันเป็นยังงี้ ไม่จำเป็นต้องให้นายมาวิจารณ์ คนอย่างซูเล่อพึ่งพาพึ่งตนพึ่งตัวเอง แต่ไหนแต่ไรไม่เคยใช้ชีวิตโดยต้องพึ่งพานาย” (เยว่, 2563, น. 27) เหล่านี้ล้วนแสดงให้เห็นว่าผู้หญิงไม่จำเป็นต้องพึ่งพาผู้ชาย หรือพึ่งพาผู้อื่น ผู้หญิงที่จะดำรงชีวิตอยู่ได้ในสังคมจะต้องพึ่งพาตัวเองและรักศักดิ์ศรีของตัวเอง ซึ่งสอดคล้องกับมุมมองการเลือกคู่ของหนุ่มสาวชาวจีนในปัจจุบันจากผลการสำรวจตัวเลขในแพลตฟอร์ม “เจินอ้าย” พบว่า ผู้ชายส่วนใหญ่ประมาณ 52 % มองว่า ชายหญิงที่เป็นคู่รักควรหาเงินได้เท่ากัน กล่าวคือ ต้องช่วยกันทำมาหากินได้ ส่วนมุมมองของสาวจีน ประมาณ 54 % ของหญิงจีนที่ตอบผลสำรวจมองว่า ชายต้องหาเงินได้มากกว่าแฟนสาว 2 เท่า ซึ่งมีอีก 30 % คิดถึงขั้นที่ว่า แฟนหนุ่มที่จะคบด้วย ต้องมีรายได้มากกว่าเธอ 3 เท่า (ภากร กัทลี, 2564)

สังคมทหุหระที่ต้งพ้งพาตัวเอง

จากประเด็นที่ผู้แต่งสอดแทรกไว้เกี่ยวกับการพึ่งพาตัวเองของผู้หญิงยุคใหม่นั้น ปัจจัยส่วนหนึ่งที่เกิถาคานิยมนี้คือ สังคมเมืองของจีนมีการอดความทหุหระ มีฐานะทางการเงินที่ดีของแต่ละบุคคล สะท้อนให้เห็นได้จากการบรรยายเกี่ยวกับร้านอาหารที่จัดงานเลี้ยงรุ่นของมหาวิทยาลัยว่า “ร้านอาหารไทร่ย์เป็นร้านอาหารระดับไฮเอนด์ของเมือง A ชูเล่เคยไปสองครั้งตอนงานเลี้ยงมื่อค่าของบริษัท แม้อาหารที่นี่ไม่นับว่าสุดยอด แต่การตกแต่งและบริการถือว่าเป็นเลิศ จุดสำคัญของสถานที่แบบนี้คือใช้เป็นทีไ้อวดความร่ำรวยและความทหุหระฟ้งเฟ้อ” (เยว่, 2563, น. 18) ดังนั้น เมื่อชูเล่ต้องเดินทางไปงานเลี้ยงที่ร้านอาหารแห่งนั้น เธอจึงต้อง “แต่งตัวอย่างใจเย็น แต่งหน้าแต่งตา สวมรองเท้าส้นสูง มุ่งหน้าเข้าสู่การแข่งขันชิงดีชิงเด่น” เพราะ “ทุกคนล้วนแต่งตัวกันมาอย่างฉิดฉายพิถิพิถัน รวากับเป็นบุคคลประเภทที่ประสบความสำเร็จสูง” (เยว่, 2563, น. 18) ซึ่งทั้งหมดนี้เป็นภาพสะท้อนส่วนหนึ่งของสังคมที่สอดคล้องกับการสอดแทรกคานิยมให้กับผู้อ่านว่า เป็นผู้หญิงต้องทำงาน หาเงินด้วยตนเอง ทำตัวเองให้เข้มแข็ง มีศักดิ์ศรีไม่พึ่งพาผู้อื่น เพราะส่วนหนึ่งต้องการเป็นคนหนึ่งที่ประสบความสำเร็จในสังคม

นอกจากนี้ผู้แต่งยังสะท้อนภาพส่วนหนึ่งของสังคมให้เห็นว่า หนุ่มสาวชาวจีนในวัยทำงานจะต้องรู้จักประหยัด ไม่ฟุ่มเฟือย แม้จะมีน้ำใจแต่ก็ต้องวางแผนการใช้เงินให้รอบคอบเพื่อให้ตนเองสามารถดำรงชีวิตอยู่ได้ ดังเช่น บทสนทนาในงานเลี้ยงที่ผู้หญิงทำงานสนทนากัน บางคนกล่าวว่า “ยังไม่ต้องอะไร แคปากกาเซ็นชื่อด้ามเดียว ยังกำหนดว่าต้องใช้ให้ได้ถึงกี่วัน” และมีอีกคนพูดแย้งว่า “ยังดีกว่าเจ้านายเก่าฉัน ที่ให้ผู้จัดการแต่ละแผนกนับจำนวนกระดาษที่ใช้ในแต่ละสัปดาห์” และสรุปภาพรวมของการทำงานในปัจจุบันว่า “สังคมตอนนี้มนุษย์เงินเดือนทำงานก็ต้องขยันขันแข็ง กินก็ต้องน้อยกว่าแมว นอนก็ต้องดีกว่าหมา ตื่นก็ต้องเช้ากว่าไก่” (เยว่, 2563, น. 20) เป็นการแสดงให้เห็นภาพชีวิตการทำงานของหนุ่มสาวชาวจีนในปัจจุบันได้ส่วนหนึ่ง ส่งผลให้ผู้แต่งสร้างตัวละคร ชูเล่ เพื่อให้เป็นแบบฉบับของผู้หญิงยุคปัจจุบันที่รักศักดิ์ศรีของตนเอง ไม่พึ่งพาใคร มีความสุขกับการทำงานของตนเอง โดยเฉพาะการแทรกเรื่องราวว่า ชูเล่เป็นผู้หญิงที่ทำความชอบของตัวเองให้ได้เงินไปด้วย กล่าวคือ นอกจาก ชูเล่จะเป็นพนักงานออฟฟิตแล้ว เธอยังเขียนนวนิยายลงขายทางเว็บเป็นงานอดิเรกอีกด้วย ทำให้ชีวิตของเธอสามารถตัดสินใจลาออกจากงานได้อย่างรวดเร็ว ดังบทบรรยายเกี่ยวกับชูเล่ว่า “ช่วงชีวิตการทำงานที่ผ่านมาของเธอ แม้เงินเดือนจะไม่นับว่าสูง แต่ก็เหมือนเพื่อนนักศึกษาคนอื่นที่ต้องจ่ายค่าเช่าบ้านอะไรต่อมิอะไร จึงทำให้ประหยัดเงินไปได้มาก ประกอบกับเธอชอบ

เขียนนิยายลงเว็บ เลยหาเงินได้นิด ๆ หน่อย ๆ พอให้ใช้จ่ายกินอยู่สักสองสามเดือนได้ไม่มีปัญหา” (เยว่, 2563, น. 30 - 31)

หน้าที่ที่สำคัญของวรรณกรรมคือการสะท้อนภาพวิถีชีวิต ความคิด ความรู้สึกของคนในสังคมที่เป็นต้นกำเนิดของวรรณกรรมนั้น ๆ แต่ในขณะเดียวกัน ก็อาจจะเป็นเครื่องมือในการสอดแทรกแนวคิดหรือค่านิยมที่พึงาม เพื่อสั่งสอนสมาชิกในสังคมที่ดำรงชีวิตอยู่ในช่วงเวลาที่เหมาะสมกับวิกฤตบางอย่าง ดังเช่นนวนิยายเรื่องนี้ ที่แสดงให้เห็นว่าสังคมจีนประสบกับการนอกใจ จนต้องสอดแทรกค่านิยมและมุมมองต่อการนอกใจว่าเป็นเรื่องที่ไม่ควรกระทำ อาจจะส่งผลเสียต่อชีวิตการทำงานหรือชีวิตครอบครัวของตนเองได้ และยังมีการสอดแทรกค่านิยมให้ผู้หญิงรักศักดิ์ศรีของตัวเอง เพื่อดำรงชีวิตในสังคมได้อย่างมีความสุข ดังนั้นการอ่านนวนิยายของแต่ละชนชาติ อาจเป็นเสมือนกระจกที่สะท้อนความคิดของคนในสังคม สภาพส่วนหนึ่งของสังคมค่านิยม แม้กระทั่งวัฒนธรรมของชาตินั้น ๆ ได้อย่างดี

เอกสารอ้างอิง

เจาะลึก! ซีรีส์จีน วัฒนธรรมสัมพันธ์ไทย-จีน ด้วยแรงแห่ง Cultural Soft Power. (2565).

สืบค้นจาก <https://www.bangkokbiznews.com/social/1000497>

ภากร กัทชลี. (2564). ทำไมการ ‘นอกใจ’ จึงกลายเป็นปัญหาระดับชาติของจีน? จน ‘รัฐบาล’

ต้องควบคุม!. สืบค้นจาก <https://www.bangkokbiznews.com/columnist/959626>

เยว่, เชียเตียอิง. (2563). *สวัสดีครับ คุณภรรยา [老婆,你好!]* (อิ๋นิง, ผู้แปล). กรุงเทพฯ: อรุณ.

วินัย สุกใส. (2553.) วิวัฒนาการวรรณกรรมจีนในภาษาไทย ตั้งแต่ พ.ศ. 2411 – 2475. *วารสารจีนศึกษา มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์*, 3(3). 212 – 240.

Amarinbooks Team. (2563). *เยว่เซียเตียอิง รวมผลงานของนักเขียนชื่อดังท่านนี้ ที่คุณต้องอ่านให้ได้*. สืบค้นจาก <https://amarinbooks.com/yuexiadieying/>